

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ - 1 ธ.ค. 2568
เลขรับ 4999
เวลา

ที่ ตผ ๐๐๖๕.๓ สด/ ๓๕๘

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง การแจ้งผลการตรวจสอบโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบบาดาล

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสตูล ที่ ตผ ๐๐๖๕.๓ สด/

๒. หนังสือคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ที่ กค (กรท)

๐๔๓๓.๒/๔๐๕๐๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ตามที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสตูล ได้ตรวจสอบการปฏิบัติ
ตามกฎหมาย โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบบาดาล ของ

ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีข้อบกพร่องเนื่องจากเจ้าหน้าที่กำหนดราคากลางไม่เป็น
ไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ กล่าวคือ การก่อสร้างระบบ
ประปาหมู่บ้านแบบบาดาลดังกล่าว ตามแบบรูปรายการมีถังเก็บน้ำเหล็กรูปทรงขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
ฐานของถังเก็บน้ำเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ถังเก็บน้ำเป็นวัสดุแผ่นเหล็กและเสามาประกอบและติดตั้งยึดติดกับ
ฐานคอนกรีต ด้านในถังเก็บน้ำปูด้วยแผ่นพลาสติกโดยรอบเพื่อเก็บกักน้ำ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง
ของ ได้คำนวณราคากลางงานถังเก็บน้ำเป็นครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อ (ครุภัณฑ์ลอย)

โดยใช้ราคามีที่สืบราคาจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายถังเก็บน้ำ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่า งานก่อสร้างอาคารถังเก็บน้ำขนาด
๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร มีแบบรูปรายการกำหนดไว้ชัดเจน มีใช้ครุภัณฑ์ลอยที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ จึงต้อง
กำหนดราคากลางโดยการถอดแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ผลการตรวจสอบได้แจ้งให้

ควบคุมหรือกำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก ตามความในมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) กรณีข้อบกพร่อง
ดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นการตอบข้อหารือ ของกรมบัญชีกลาง โดยคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียน
ผู้ประกอบการ (คณะกรรมการราคากลาง) ซึ่งได้วินิจฉัยว่าการก่อสร้างดังกล่าวควรกำหนดรายการถังเก็บน้ำ
เหล็กรูปทรงขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในส่วนที่ ๑ ค่างานต้นทุน กลุ่มงานที่ ๒ ครุภัณฑ์จัดจ้างหรือสั่งทำ
(Build in) โดยคำนวณในราคาทุนแล้วจึงนำไปคำนวณรวมค่า Factor F ตามหลักเกณฑ์การรวมค่างาน
ต้นทุน (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) การกำหนดราคากลางของ รายการ

ถังเก็บน้ำเหล็กรูปทรงขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรเป็นครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อ (ครุภัณฑ์ลอย) โดยใช้ราคา
มีที่สืบราคาจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายถังเก็บน้ำ จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคา
ตามระเบียบฯ ทำให้ราคากลางสูงกว่าราคาซึ่งคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด คิดเป็นจำนวนเงิน
ร้อยละ ๖๐

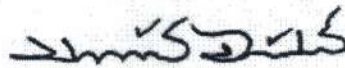
“เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ”

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ในช่วงปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณงบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สำหรับดำเนินโครงการก่อสร้างในลักษณะดังกล่าวข้างต้นเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีความเสี่ยงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกำหนดราคากลางงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทางราชการกำหนด และมีราคาสูงเกินจริง ส่งผลกระทบต่อความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันเป็นหลักการสำคัญในการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ ตลอดจนก่อให้เกิดการค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจึงขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด สังกัดข้อบังคับการปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามแนวทางการคำนวณราคากลางข้างต้นและควบคุม กำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีก ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ และเป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด ตลอดจนก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินงบประมาณของแผ่นดิน โดยขอให้ท่านแจ้งผลการดำเนินการไปให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบทุก ๖๐ วัน จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนต์เชียร เจริญผล)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๒๘ พ.ย. ๖๘ เวลา ๑๖:๓๖:๕๐ (Trusted TSA) Personal PKI

Signature Code : PT1rl-x4Ri3-ix9J+-CzK5l

สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสตูล

โทร. ๐ ๗๔๗๒ ๓๐๒๗

โทรสาร ๐ ๗๔๗๒ ๓๐๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_stn@oag.go.th

“เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ”

ที่ กค (กรท) ๐๔๓๓.๒/๒๕๖๒

คณะกรรมการราคากลาง
และขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขัอหาหรือแนวทางการคำนวณราคากลางถึงเก็บน้ำเหล็กรูปพรรณ ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
ในงานก่อสร้างอาคาร

เรียน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ ที่ ตม ๐๐๖๕ สข/ ๒๘๗ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ภูมิภาคที่ ๑๕ (จังหวัดสงขลา) แจ้งว่า ได้ตรวจสอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร งานระบบประปาหมู่บ้าน
ที่มีใช้การวางท่อประธานของการประปา ซึ่งมีถึงเก็บน้ำเหล็กรูปพรรณ ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
ลักษณะเป็นถึงพักน้ำ กำหนดเป็นพัสดुरายการหนึ่งในรายการก่อสร้างทั้งหมด โดยถึงเก็บน้ำเหล็กรูปพรรณ
ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ดังกล่าวมีลักษณะและรายละเอียด ดังนี้ (๑) มีรูปแบบรายการก่อสร้าง (แบบก่อสร้าง
หรือแบบแปลน) กำหนดไว้ชัดเจน และสามารถสำรวจรายการงานก่อสร้าง หน่วยวัด ปริมาณงาน/วัสดุ
เพื่อถอดแบบคำนวณราคากลางก่อสร้างได้ (๒) มีการก่อสร้างฐานรากรองรับน้ำหนักของถึงเก็บน้ำ (๓) มีการดำเนินการ
นำวัสดุก่อสร้าง เช่น เหล็กรูปพรรณ, สลักเกลียว, แผ่นวัสดุปูกันซึม และอุปกรณ์อื่น ๆ เข้ามา ณ สถานที่ก่อสร้าง
หรือตำแหน่งติดตั้ง ไม่สามารถดำเนินการประกอบสำเร็จและเคลื่อนย้ายมาได้ทั้งชิ้นงาน (๔) การเคลื่อนย้ายต้องรื้อถอน
ถอดแยกชิ้นส่วนวัสดุทั้งหมดทุกชิ้นส่วน เช่น เหล็กรูปพรรณ, สลักเกลียว, แผ่นวัสดุปูกันซึม และอุปกรณ์อื่น ๆ
และเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ทั้งหมดไปยังสถานที่อื่นเพื่อก่อสร้างหรือประกอบติดตั้งใหม่ และต้องมีการก่อสร้าง
ฐานรากเพื่อรองรับน้ำหนักดังกล่าว (๕) เป็นโครงสร้างกักเก็บของไหลที่มีความจุ ๕๐ ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป
เข้าข่ายงานวิศวกรรมควบคุมสาขาวิศวกรรมโยธา ตามกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพ
วิศวกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ (๒๒) ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ การสร้าง การผลิต การติดตั้ง การรื้อถอน หรือการเคลื่อนย้ายให้เป็นไป
โดยถูกต้องตามรูปแบบ และข้อกำหนดของหลักวิชาชีพวิศวกรรม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕
(จังหวัดสงขลา) จึงขอหาหรือว่า การคำนวณราคากลางถึงเก็บน้ำเหล็กรูปพรรณ ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
ตามรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น อยู่ในการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) กลุ่มงานที่ ๑ ส่วนของงานโครงสร้าง
วิศวกรรม หรือ กลุ่มงานที่ ๒ งานครุภัณฑ์จัดจ้างหรือสิ่งทำ และทั้ง ๒ กลุ่มงาน ต้องคำนวณโดยใช้วิธีการ
ประมาณราคาละเอียด จากการถอดแบบก่อสร้างหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (คณะกรรมการราคากลาง)
พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์
และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ ๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ

ในส่วน ...

ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๓ กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้ใช้กับงานก่อสร้างที่ต้องจัดจ้างก่อสร้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๔ กำหนดงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ หมายถึง งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างสาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ต่ออาคาร สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวรวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น ข้อ ๖ กำหนดการเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง มีความชัดเจนและไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงกำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างสำหรับแต่ละกลุ่มไว้ เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๖.๑ งานก่อสร้างอาคาร ประกอบกับประกาศคณะกรรมการราคากลาง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ บัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างอาคาร บัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างอาคาร ประกอบด้วยรายการงานก่อสร้างต่าง ๆ ที่งานก่อสร้างอาคารโดยทั่วไปควรจะมี โดยได้กำหนดและรวบรวมไว้เป็นส่วน ๆ รวม ๓ ส่วน และในแต่ละส่วนจะประกอบด้วยกลุ่มงาน/งาน และรายการงานก่อสร้างต่าง ๆ สำหรับในแต่ละกลุ่มงาน/งาน ดังนี้ ส่วนที่ ๑ ค่างานต้นทุน ประกอบด้วย ๓ กลุ่มงาน ส่วนที่ ๒ ครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อ ส่วนที่ ๓ ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ (ถ้ามี) และหลักเกณฑ์และข้อกำหนด การคำนวณค่าครุภัณฑ์ในงานก่อสร้างอาคาร ครุภัณฑ์ในงานก่อสร้างอาคาร หมายถึง ครุภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบของโครงการ/งานก่อสร้างอาคาร ซึ่งต้องจัดหาพร้อมกับโครงการ/งานก่อสร้างอาคารนั้น เท่านั้น ส่วนครุภัณฑ์ใดที่เป็นการจัดหาต่างหากซึ่งไม่เกี่ยวข้องและหรือเป็นส่วนประกอบของโครงการ/งานก่อสร้างอาคาร ไม่ถือว่าเป็นครุภัณฑ์ในงานก่อสร้างอาคาร จำแนกได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้ ๑. ครุภัณฑ์จัดจ้างหรือจ้างทำ เป็นครุภัณฑ์ Build in ที่มีแบบรูปรายการ (แบบก่อสร้าง) และหรือรายการประกอบแบบกำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งติดตั้งไว้เป็นการถาวร และเป็นส่วนประกอบของตัวอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานอาคาร ที่กำหนดประกอบไว้ในงานก่อสร้างนั้น ๆ โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถถอดเคลื่อนย้ายได้ ครุภัณฑ์ในส่วนนี้ ได้กำหนดตัวอย่างรายการที่งานก่อสร้างอาคาร โดยทั่วไปควรจะมีไว้ในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างอาคาร ในส่วนที่ ๑ : ค่างานต้นทุน ซึ่งหมายถึงให้คำนวณในราคาทุนไว้ในส่วนของค่างานต้นทุน เพื่อนำไปคำนวณหาค่า Factor F ตามหลักเกณฑ์การรวมค่างานต้นทุน เพื่อหาค่า Factor F (คำนวณรวมค่า Factor F ได้) ๒. ครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อ ประกอบด้วย ครุภัณฑ์ลอยตัว (เคลื่อนย้ายได้) ทุกชนิด รวมทั้ง อุปกรณ์ระบบไฮดรอลิก อุปกรณ์ระบบไฮดรอลิก คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ระบบรักษาความปลอดภัย ครุภัณฑ์ในส่วนนี้ ได้กำหนดตัวอย่างรายการที่งานก่อสร้างอาคารโดยทั่วไปควรจะมีไว้ในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างอาคาร ในส่วนที่ ๒ : ครุภัณฑ์จัดซื้อ (สั่งซื้อ) และระบบไฮดรอลิก พร้อมการติดตั้ง ซึ่งหมายถึงให้คำนวณในราคาผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย แล้วนำไปรวมกับค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยไม่นำค่างานในส่วนนี้ไปรวมกับค่างานส่วนที่ ๑ ค่างานต้นทุน เพื่อคำนวณหาค่า Factor F (คำนวณรวมค่า Factor F ไม่ได้)

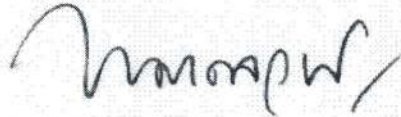
๒. กรณีตามข้อหาหรือ เมื่อพิจารณาข้อมูลรายละเอียดตามแบบรูปรายการงานก่อสร้างแล้ว ปรากฏว่ามีการกำหนดแบบรูปรายการงานก่อสร้างและหรือรายการประกอบแบบไว้อย่างชัดเจน รวมถึงลักษณะการก่อสร้างเป็นการติดตั้งไว้เป็นการถาวร และเป็นส่วนประกอบของตัวอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานอาคารที่กำหนดประกอบไว้ในงานก่อสร้างนั้น ๆ จึงควรกำหนดรายการถึงเก็บน้ำเหล็กรูปพรรณ ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรไว้ในส่วนที่ ๑ ค่างานต้นทุน กลุ่มงานที่ ๒ ครุภัณฑ์จัดจ้างหรือจ้างทำ (Build in) โดยคำนวณในราคาทุน

แล้วจึง ...

แล้วจึงนำไปคำนวณรวมค่า Factor F ตามหลักเกณฑ์การรวมค่างานต้นทุน ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ภูมิภาคที่ ๑๕ (จังหวัดสงขลา) จึงสามารถถอดแบบคำนวณเป็นค่างานต้นทุน (Direct Cost) ไว้ในส่วนของ
ครุภัณฑ์จัดจ้างหรือสั่งทำ (Build in)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ประธานกรรมการราคากลาง

กองระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและราคากลาง

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th